

A VII. KERÜLET 8 OLDALON
- KÉPBEK ÉS ÍRÁSBAN
Budapest szíve

Az önkormányzat első 2 éve
Csakis pályázati úton!
Nehéz döntések felvállalása

Minőségi vendéglátást!
Itt a legalacsonyabb a lakbér
50 felújított és 80 új lakás

A zsidónegyedtől Csikágóig
Roller-rend és autós trend
Morzsák Erzsébetvárosból

ERZSÉBETVÁROS

ERZSÉBETVÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HAVONTA MEGJELENŐ INGYENES LAPJA

erzsebetvarosujsag@erzsebetvaros.hu

KÜLÖNSZÁM, 2021

Az Erzsébetváros újság
következő „rendes” száma
a november 18-a utáni napokban
érkezik a kerületi postaládákba,
friss tartalommal!

„Erzsébetváros
az egyik legszebb
hely a világon”

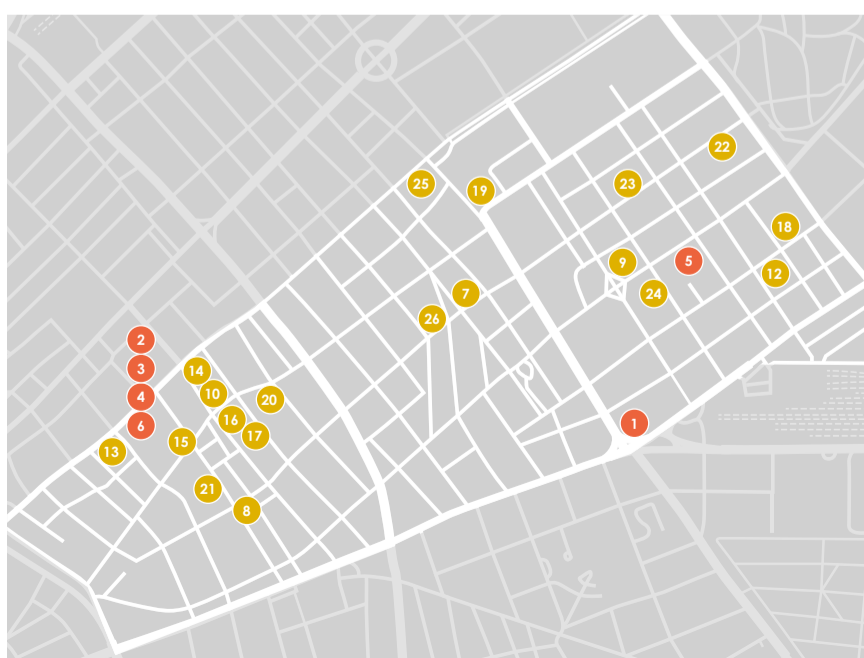
2

Egy szerethető, otthonos, tiszta kerületet, szolgáltató önkormányzatot szeretne megvalósítani Erzsébetváros polgármestere. Niedermüller Péter szerint a polgármester is ember, akinek van két lába, ezért a kerületen belül a legtöbb helyre gyalog jár, és azt sem bánja, ha megállítják az utcán, vagy belenéznek a kosarába.

Erzsébetváros rabul ejtett

7

NYITVA!
ERZSÉBETVÁROS.

- 1 GRADIENT PROJECT ROOM 1077 Budapest, Rottenbiller u. 1.
- 2 HÁTI 1077 Budapest, Király u. 25
- 3 IMPACT BOX POP-UP 1077 Budapest, Király u. 25.
- 4 PASTELLO CLOTHES 1077 Budapest, Király u. 25
- 5 PLACCC BÁZIS 1078. Budapest, István utca 27.
- 6 SOPIANAE SALON 1077 Budapest, Király u. 25.
- 7 ANTIK HANG 1077 Budapest, Wesselényi u. 64.
- 8 ARÁN BAKERY 1077 Budapest, Wesselényi u. 23.
- 9 BETHLEN TÉRI SZÍNHÁZ 1071 Budapest, Bethlen Gábor tér 3.
- 10 CSÁNYI5 - Erzsébetvárosi Zsidó Történelmi Tár 1077 Budapest, Csányi u. 5.
- 11 DIETREND online
- 12 GARAY TÉRI PIAC 1076 Budapest, Garay tér 20.
- 13 GOAHOME Lakberendezési Üzlet és Kávézó 1075 Budapest, Király u. 19-21.
- 14 HELLÓANYU! családbarát közösségi tér és ökökávészó 1071 Budapest, Csányi utca 7.

KIADÓ ÜZLETEK FESZTIVÁLJA
A VII. KERÜLETBEN

2021. NOVEMBER 5-30.

- 15 KISÜZEM 1077 Budapest, Kis Diófa utca 2.
- 16 KLAUZÁL13 Könyvesbolt és Kortárs Galéria 1072 Budapest, Klauzál tér 13.
- 17 KLAUZÁL TÉRI VÁSÁRCSARNOK 1072 Budapest Akácfa u. 42-48.
- 18 KRUIZ BIKE COMPANY 1076 Budapest, Sajó u. 2.
- 19 KUTYA EGÝ HELY 1071 Budapest, Rottenbiller u. 39.
- 20 MALADYPE SZÍNHÁZ | FÉSZEK MŰVÉSZKLUB 1073. Budapest, Kertész u. 36.
- 21 MASSOLIT BOOKS AND CAFÉ 1072 Budapest, Nagy Diófa u. 30.
- 22 MINTAMÓKUS SZÖVŐDE 1071 Budapest, Dembinszky u. 39.
- 23 PET FARM FAMILY 1071 Budapest, Dembinszky u. 32.
- 24 RÓTH MIKSA EMLÉKHÁZ ÉS GYŰJTEMÉNY 1078 Budapest, Nefelejcs u. 26.
- 25 SZABAD BISZTRÓ 1077 Budapest, Király utca 101.
- 26 VELLVÁRT Kerékpár Üzlet 1077 Budapest, Wesselényi u. 58.

„Erzsébetváros az egyik legszebb hely a világon”

Interjú Niedermüller Péter polgármesterrel

Az utóbbi két évben sok vitát kiváltó döntés született. Az érthető, hogy van, amikor nem lehet mindenki számára kedvező döntést hozni; például egy parkolóhelyre nem lehet egyszerre autót, teraszt, roller-lerakót, fát, virágot rakni. Mennyit tépelődik a polgármester, mielőtt állást foglal?

– Az teljesen egyértelmű, hogy a politikai felelősséget a polgármester viseli. Annak ellenére, hogy minden esetben a képviselő testület hozza meg a kerület életét érintő döntéseket. Még a pandémia idején is, amikor a polgármestereknek jogukban állt döntéseket hozni, folytattunk egyeztetéseket a frakciókkal és a képviselőkkel. A vitákat, ellenérzéseket kiváltó döntések általában többfajta csoportot érintenek, akár ellentétes érdekekkel is. Aki kerékpárral, vagy gyalogosan közlekedik, az autómentes utcákat, több zöld területet szeretne, aki autóval közlekedik, az többsávos utakat, több parkolót. És ezzel nincs is probléma. De **polgármesterként az a feladatom, hogy a kerület egészét nézzem, és felvállaljak olyan döntéseket is, amelyek rövidtávon nem biztos, hogy mindenki számára népszerűek.** Mondok egy példát: a forgalomcsillapítás hosszú távon mindenkinek, a kerület minden lakójának előnyököt jelent, mert kisebb az autóforgalom, nagyobb a biztonság, tisztább a levegő, csendesebbek az utcák, egy-egy utcaszakasz akár sétálóutcává is tud válni. Ez persze együtt jár azzal, hogy egyesek érdekeit rövidtávon sérti a változtatás. De a polgármesternek nem az a feladata, hogy egyik, vagy másik csoport mellé álljon, és annak az akaratát érvényesítse, hanem az, hogy a találjon egy közös, kompromisszumos megoldást.

Valami ehhez hasonló valósult meg Belső-Erzsébetvárosban, az elhíresült „bulinegyedben”, ahol a választások után létrehoztunk egy munkacsoportot, és tárgyalóasztalhoz ültettük a vendéglátókat, lakókat, döntéshozókat. Itt nagyon sok egyeztetés után, de gyorsan eljutottunk a konszenzusig; megszületett a kritérium rendszer, ami az éjféli utáni nyitva tartást szabályozza.

Az tény, hogy a polgármester több fórumon is meghallgatja a kerületben élőket, akár az utcán is meg lehet állítani.

– Vagy akár a boltban is. Volt, hogy vásárlás közben szólított meg egy itt élő, és kíváncsi volt, mi van a kosaramban. Komolyra fordítva a szót: ebben a kerületben gyalog is bárholva el lehet jutni, ezért én magam is szívesen sétálok. Úgy gondolom, hogy a polgármester is ember, akinek van két lába. Aki ilyenkor találkozik velem, gyakran felhoz olyan ügyeket, amelyek az adott utcában élők számára, tehát egy kisebb közösség számára fontosak.

Melyek a legjellemzőbb problémák, milyen kérésekkel, kérdésekkel keresik meg a lakók?

– Sokan keresnek meg azzal a kéréssel, segítsék a valóban szörnyű lakhatási körülmények javításában, adjak nekik egy nagyobb lakást vagy segítsék valamelyik önkormányzati támogatáshoz, segélyhez hozzájutni. Van azonban egy hatalmas félreértés: bár az emberek egy része azt hiszi, azonban a **polgármester nem olyan, mint a király volt korábban. A polgármester az a politikus, aki lényegében semmit nem tud egyedül megtenni, ha úgy tetszik, neki van a legkisebb hatalma.** A polgármesternek nincs hatásköre, hogy személyes kéréseket teljesítsen, és nem is ez a dolga. Az önkormányzati lakásokra pályázni kell, a támogatásokat a szociális ügyekkel foglalkozó iroda bírálja el.

Azzal nagyon hamar szembesülnünk kellett, hogy minősíthetetlen állapotban vetjük át az önkormányzati lakásállományt. A fideszes önkormányzat közel 500 lakhatatlan lakást hagyott ránk, ezek közül többet – erre nincs jobb szó – teljesen szétrohadva. Ők szinte semmit nem tettek ez ügyben, mi eddig közel 50 felújított lakást adtunk át, segítséget nyújtottunk a korszerűtlen, veszélyes kémények bélelésénél, pénzt és energiát fordítottunk arra, hogy javítsunk az itt élők lakhatási körülményein. Pedig a fideszes városvezetés helyzetét és a miénket nem lehet összehasonlítani. Az előző önkormányzatnak nem kellett egy másfél évig tartó pandémia hatásait elszenvedni, a kormány nem

gálja az a fajta pályázati rendszer is (amelyből csak az idén már hármát is indítottunk), ami alapján az új bérlő vállalja, hogy maga újítja fel az általa elnyert ingatlant.

Azt mondta, hogy csak pályázattal lehet lakáshoz jutni. De van még olyan lakása az önkormányzatnak, amelyre érdemes pályázni? És mi lesz azokkal az ingatlanokkal, amelyeket nem lehet gazdaságosan felújítani?

Egyre kevesebb az olyan lakás, amelynek felújítása gazdaságosan kivitelezhető az önkormányzat számára. A lakásállomány minőségi változásához ezeket a lakásokat érdemesebb eladni, és a befolyt összegből újat építeni, esetleg lakható állapotban levőket venni. De sajnos nem csak a lakásokról kell beszélnünk ebben az esetben. **Az előző vezetés úgy értékesített társasházi lakásokat, hogy az önkormányzat tulajdonában meghagyta a pincéket, melyek után összesen több százmillió közös költséget fizetünk évente,** miközben többségük használhatatlan állapotban van, felújítás nélkül semmilyen tevékenységet nem lehet bennük végezni, így kiadhatatlanok. Az ilyen pincéket is megpróbáljuk értékesíteni. Sajnos, ebben a kérdésben nincs egység a koalíción belül, a Momentum frakció ellenzi az ingatlanok eladását, vagy elvesztésként tekint rá. Szerintem ez tévedés, az így befolyt bevételeket vissza lehet fordítani lakásfelújításra, társasházak, új lakások építésére, amellyel növekedne az önkormányzat ingatlanvagyonának értéke. Eddig azt tapasztaltuk, hogy az eladásra szánt, apró, alacsony komfortfokozatú szükségelések esetében is többszörös volt a túljelentkezés, ezeket bőven a meghirdetett ár felett sikerült értékesíteni.

Az önkormányzatnak csak ebből lehet bevétele, csak ilyen forrása van, amit fejlesztésre lehet fordítani. A kormánytól erre támogatásra nem számíthat. Jól láttuk az elmúlt hónapokban, hogy politikai alapon dől el, hogy melyik település, melyik kerület kap forrást céljai eléréséhez. Erzsébetváros lakóit bünteti a kormány, mert le merték váltani a fideszes városvezetést.

Szóba került már a bulinegyed. Milyen tervei vannak az önkormányzatnak, hogy csend és nyugalom legyen Belső-Erzsébetvárosban?

Teljes csend soha nem lesz egy világáros kellős közepén. A pezsgő kulturális élet, a kávézók, teraszok velejárói egy belvárosi létnek. Az viszont valóban nem megengedhető, hogy az utcai italozás, a kocsmaturizmus, a drogkereskedelem, a prostitúció határozza meg a negyedet. A bulinegyed is örökség, a Fidesz-vezetés ezt a területet tudatosan az olcsó, szinte csak az itatásra összpontosuló éjszakai élet központjának jelölte ki, majd éveken keresztül magára hagyta az itt élőket a problémával. Ezt a rossz irányba tartó folyamatot próbáltuk, próbáljuk megfordítani. Ennek érdekében **azon dolgozunk, hogy a minőségi vendéglátás honosodjon meg itt és a vendéglátóság jelentős része is ezt támogatja.** Azt nem tudjuk megakadályozni, hogy egyesek megszegjék a megállapodást, de nagyon határozottan lépünk fel annak érdekében, hogy az itt működő üzletek betartsák a szabályokat.

Fontos törekvésünk, hogy Erzsébetváros igazi kultúrnegyeddé váljon, de ez egy olyan folyamat, ami évekig eltart. Ugyanakkor már eddig is megvalósultak jó kezdeményezések: kitűnő kiállítások, mint például Benda Iván tárlata a K6-ban; kialakultak kulturális közösségi terek, ilyen például a Gólem színház, vagy az ISON. Tartottunk fesztiválokat minden korosztálynak, támogattunk koncerteket, megszerveztük a Civil Korzót. Továbbra is sikerrel működnek, megújulnak a korábbi programok a Csányi5-ben, az Erőműházban, a Róth Miksa Emlékházban. Szeretnénk, ha még több galéria lenne, még több közösségi tér nyílna meg. Tehát megindult a folyamat, és látjuk, hogy ezen az úton kell tovább haladni.

Van arra lehetőség, hogy a parkolóhelyek számát és a parkolni szándékozók számát közelítsék egymáshoz?

– Azzal nem mondok semmi újat, hogy a parkolási helyzet drámaian rossz. Túl sok autó van a kerületben, sokkal több lakossági engedélyt ad ki az önkormányzat, mint ahány parkolóhely van. Ezen szinte lehetetlen változtatni, ezért az lenne a jó, ha a belvárosba látogatók és az itt élők közül egyre többen választanák a tömegközlekedést, vagy bármely más, alternatív közlekedési eszközt. A kizárólagos lakossági parkolóhelyek abban segítenek majd, hogy munka után ne kelljen parkolóhelyet vadászni azoknak, akik itt laknak. Ennek bevezetése, a parkolóhelyek kijelölése hamarosan megtörténik.

Mi az, amit mindenképpen szeretnének megvalósítani 2022 őszéig?

– A prioritásaink közé tartozik a lakásállomány további javítása és növelése, a lakhatási körülmények javítása. A Verseny utcában már megkezdődtek a munkák, amelyek eredményeképp egy 80 lakásos bérházat építünk. Felújítjuk a Klauzál teret – ezzel egy újabb régi adósságot törlesztve.

De csak óvatosan merünk tervezni, mert nem tudjuk, hogy mi lesz a járvánnyal, és azt sem tudjuk, mit tervez a kormány. Soha nem voltunk ennyire kiszolgáltatva a kormányzat kényének-kedvének. Bármelyik nap benyújthatnak egy újabb törvényt, amivel újabb jogszabályokat vehetnek el az önkormányzatoktól, bevételektől foszthatják meg őket, amivel megghiúsíthatják a terveinket.

Bizom abban, hogy egy év múlva Erzsébetvárosra – amely már most is az egyik legszebb hely, és a legszerethetőbb kerület a világon –, már mindenki egy sokszínű, hagyományaira és sokszínűségére büszke kultúrnegyeddé tekinteni. Ezt tartjuk szem előtt a mindennapokban, ezért dolgozunk közösen képviselőtársaimmal.

Kovács M. Veronika

Sándor Zsuzsa

Lakáskörkép

ROMOKTÓL A MEGÚJULÁSIG

A VII. kerületben súlyos gondokat okoz az önkormányzati lakások hiánya és leromlott állaguk. A polgármester rendszeresen kap megrázó leveleket arról, hogy milyen körülmények közt élnek itt emberek, mióta várnak minőségi lakáscserére, vagy arra, hogy szociális bérlakást utaljanak ki nekik. A kérések, panaszok többsége jogos. Egy probléma van: az önkormányzat abból tud adni, amije van.

Sokan várnak a kerületben a lakáshelyzetük megoldására. Van, aki arra vár, hogy az önkormányzat újítsa fel a rossz állapotban lévő bérlakását, más minőségi cserét kérne, vagy méltányossági alapon várna lakást. Az egyik panaszos például levélben fordult a polgármesterhez. Megírta, hogy annak idején a férjével devizahiteltek fel, amit az égbé szökött kamatok miatt nem tudtak visszafizetni. Hogy a banki tartozásukat törleszteni tudják, kénytelenek voltak eladni a saját lakásukat. Albérletbe költöztek, de amióta a férjét elveszítette, szerény közalkalmazotti fizetésből albérletre is alig futja. Kéri a polgármestert, segítsen neki lakáshoz jutni. Ilyen és ehhez hasonló drámai hangú levelek tucatjai érkeznek naponta a hivatalba.

Mit tehet ilyen helyzetekben a kerület felelős vezetője? Például azt, hogy utasítja a szociális ügyekkel foglalkozó kollégáit, vegyék fel a kapcsolatot a bajba jutott személlyel, és a rendelkezésükre álló eszközökkel, szociális támogatásokkal segítsék őt. Abban viszont sem Niedermüller Péter, sem más kerület vezetője nem tud segíteni, hogy a hozzá fordulóknak lakásokat osztogasson. Egyetlen polgármester sem rendelkezik ugyanis ilyen jogokkal. Hogyan is tehetné meg? Ha valakivel kivételezne, a többi hasonlóan nehéz sorsú rászoruló jogosan háborodna fel.

Önkormányzati lakásokhoz kerületünkben csakis pályázati úton lehet hozzájutni,

és a beadott pályázatokról meghatározott és ismert szempontok szerint döntenek.

Részlet Niedermüller Péter válaszeleveléből

„Tisztelt Levélíró!

Engedelmével más utat ajánlok helyeztetés megoldására, mint a „méltányossági önkormányzati lakás”. Ilyen ugyanis lényegében nem létezik, a polgármester nem rendelkezik önkormányzati lakásról: nincs ilyen joga, lehetősége. Egyébként is csak nagyon rossz minőségű üres lakások maradtak ránk az előző időszakból. Pontosan azért írjuk ki felújítási kötelezettséggel a pályázatokat, hogy minél több ember jusson otthonhoz...”

KATASZTRÓFA SÚJTOTTA ÖVEZET

A másik probléma, hogy miből adjon az önkormányzat? Tény, hogy a kerületben bőven akadnak több mint tíz éve üresen álló bérlakások. Csakhogy ezek azért üresek, mert lakhatatlan állapotban vannak, teljesen leamortizálódtak. Nemrég Niedermüller Péter polgármester egy videós stábbal bement a Kisdíófa utca egyik bérházába, hogy kamerákkal is megmutassák: hogy néz ki egy ilyen elhagyott lakás. Mintha katasztrófa sújtotta övezetben járnánk: a belső falak lezúrtak, a vezetékek kitépve, a víz s a villany rég nem működik, komfortfokozat nincs, se fürdőszoba, se konyha, az ablakok belezúrtak.

- Ilyen lakásokat hagyott ránk az előző önkormányzati vezetés. Egy ilyen romos helyiséget nem lehet néhány millió forintból felújítani, hanem gyakorlatilag új lakást kell építeni - tette hozzá a polgármester.

Amikor a jelenlegi önkormányzati vezetést két éve megválasztották, az egyik első dolguk volt, hogy a bérlakások műszaki állapotát felmérjék. Megdöbbentő eredményt kaptak. Az önkormányzat 2500 lakással rendelkezik. Ebből majdnem 500 üresen állt, lakhatatlan állapotban, de a többi ingatlan nyolcvan százaléka is alacsony műszaki minőségű, felújításra szorul.

Dr. Halmai Gyula, az Erzsébetvárosi Ingatlanszolgáltató Nonprofit Zrt. (EVIN) vezérigazgatója így összegzi a tapasztaltakat:

- Számomra megdöbbentő, hogy a 21. században, a főváros szívében fürdőszoba nélküli lakásokban élnek emberek, ráadásul sok helyen a körfolyosón van a vécé. A lakások közül 723 komfort nélkülit találtunk, emellett 137 olyan szükséglakást, melyek a 20-25 négyzetméter alatti alapterületükkel a minimális lakásméretet sem érik el.

Nehéz megérteni, hogyan juthatott el idáig egy viszonylag tehető, belvárosi önkormányzat. Dr. Halmai Gyula szerint úgy, hogy

a korábbi évtizedekben semmiféle program nem indult itt a komfort nélküli lakások komfortosítására, és új bérlakások építésére.

- A Fideszes helyi vezetés alatt is történt néhány lakásfelújítás, de ez elenyésző volt ahhoz képest, amilyen mértékben eszkalálódott a lakásprobléma - fogalmaz a vezérigazgató.

A meglévő bérlakásállomány tehát folyamatosan pusztult. A lakhatási helyzetet nehezíti, hogy közben az egész fővárosban elszabadultak a lakásárak. Ha valaki a VII. kerületben piaci alapon akar albérletet keresni, átlag 3200 forint/nm-es tarifával számolhat, tehát például egy 50 nm-es lakásért havi 150-160 ezer forintot is elkérhet tőle a tulajdonos. Egy átlagkereső számára ez megfizethetetlen. Sokkal jobban járna, ha önkormányzati bérlakáshoz jutna, ez ugyanis jóval olcsóbb.

- Egy szintén 50 négyzetméteres önkormányzati lakásnak a bérleti díja körülbelül havi bruttó 20 ezer forint. Ez az úgynevezett költségtérítéssel minősítésbe sorolt, átlagos bérlakásokra vonatkozik. De ezenkívül ott vannak a még olcsóbban kiadott szociális bérlakások is - magyarázza Halmai.

ITT A LEGALACSONYABB A LAKBÉR

Erzsébetvárosban a többi fővárosi kerülethez képest is jóval alacsonyabb az önkormányzati lakások bérleti díja. Ennek egyik oka, hogy 2012 óta nem változtak a díjak.

Azt kevesen tudják, hogy nekünk a bérleti díjakból kell kifizetni a közös költséget is: a házak takarítását, karbantartását. Sok esetben azonban a bevétel a közös költségeket sem fedezi, így az önkormányzatnak kell kiegészítenie azt évi 300 millió forinttal. Ráadásul az üresen álló bérlakások és pincék után is kell közös költséget fizetni – hangsúlyozza az EVIN vezérigazgatója.

De nézzük, milyen megoldásokkal próbálta enyhíteni a lakásproblémákat az előző és a jelenlegi önkormányzat? A fideszes vezetés – ahogy említettük – a lakások felújítására szinte semmit nem költött.

– Ugyanakkor minden évben eladtak néhány tucat lakást a valós értékük 30 százalékaért a bérlőknek – folytatja dr. Halmai Gyula.

– Például 2019-ben 71 bérlő vásárolhatta meg 30 százalékaért a bérlakását. A többi 2000 viszont nem vehette meg. Nem tudni, milyen alapon lett valaki kivételezett, mások pedig nem. Ez teljesen átláthatatlan viszo-

nyokat, egyenlőtlen esélyeket teremtett. Megvizsgáltuk azt is, mi lett a mélyen áron alul értékesített bérlakások sorsa. Nagy részükben már nem az eredeti bérlők laknak, rövid időn belül tovább adták az ingatlant másnak. Vagyis

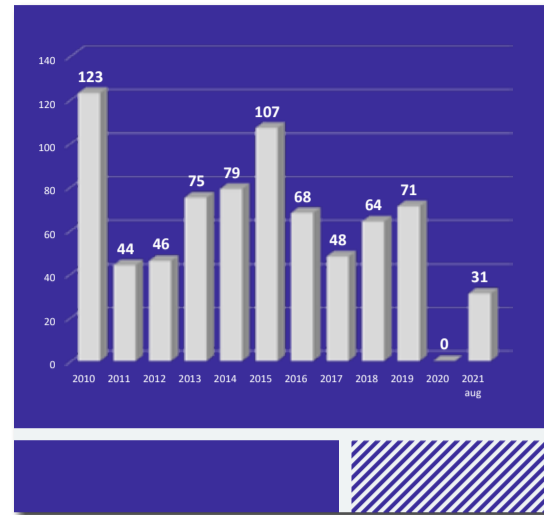
az olcsó bérlakásokkal az ingatlanspekulánsok jártak jól.

Erzsébetváros közvagyonja viszont súlyosan károsodott a lakásállomány elherdálásával.

VÉGE A PROTEKCIÓNAK ÉS A MUTYIZÁSNAK

Épp ezért a jelenlegi önkormányzat teljesen más megoldásokban gondolkodik. Véget vetett a protekciók és mutyizások időszakának. Az első évben még az volt az alapelv, hogy önkormányzati lakásokat nem árusítsanak ki, hanem megpróbálják saját forrásból felújítani azokat.

– Az első évben több százmillió forintot szántunk a felújításokra. Az önkormányzat erején felül finanszírozott, mégis azzal kellett szembenéznünk, hogy ha évente egymilliárdot fordítanánk a bérlakásokra, akkor is körülbelül ötven év lenne, amíg végére érnek a munkának, annyira rossz

Lakás értékesítés

Tendenciózustól a következetességig

2019. októberé előtt a lakásértékesítés 30%-os áron, 2014-2019 között - feltételezhetően - jelentős részben lakásmaffia módszerekkel folyt.

Ezzel szemben ma az ingatlanállomány tisztítása a cél, a lakhatatlan, gazdaságtalanul felújítható lakások értékesítésére szorítkozva.

állapotban vannak ezek az ingatlanok – mondja Halmai.

Ezért a testület úgy döntött, új lakáspolitikába kezd. A legrosszabb állapotban lévő, kis alapterületű lakásokat meghirdette, ezekre lehetett licitálni. A jelentkezők megajánlottak egy árat, és aki a legmagasabbat ajánlot-

ta, az vitte el a lakást. Az ingatlanokat az új tulajdonosok újították fel. A vevőnek így is megérte, hogy egy drága belvárosi környéken minigarzonra tett szert. Az önkormányzat is jól járt, mert nem kellett költenie a romos szükséglakásokra, és bevételhez jutott. Ezt pedig a többi bérlakása felújítására fordí-

Lakásállomány összetételének alakulása

2020	ÖSSZ-KOMFORTOS		KOMFORTOS		FÉL-KOMFORTOS		KOMFORT NÉLKÜLI		SZÜKSÉG-LAKÁS		ÖSSZESEN	
	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%
PIACI ALAPÚ	10	6,9%	1	0,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	11	0,4%
KÖLTSÉGVÉLVÉ	122	84,1%	1025	80,9%	165	69,6%	561	77,6%	83	60,6%	1956	78,0%
SZOCIÁLIS	5	3,4%	63	5,0%	16	6,8%	25	3,5%	1	0,7%	110	4,4%
ÜRES	8	5,5%	178	14,0%	56	23,6%	137	18,9%	53	38,7%	432	17,2%
ÖSSZESEN:	145	100,0%	1267	100,0%	237	100,0%	723	100,0%	137	100,0%	2509	100,0%

2021 augusztus	ÖSSZ-KOMFORTOS		KOMFORTOS		FÉL-KOMFORTOS		KOMFORT NÉLKÜLI		SZÜKSÉG-LAKÁS		ÖSSZESEN	
	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%
PIACI ALAPÚ	10	6,9%	1	0,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	11	0,4%
KÖLTSÉGVÉLVÉ	122	84,1%	1039	82,0%	165	69,6%	561	77,6%	83	60,6%	1970	78,5%
SZOCIÁLIS	5	3,4%	63	5,0%	16	6,8%	25	3,5%	1	0,7%	110	4,4%
ÜRES	8	5,5%	164	12,9%	56	23,6%	137	18,9%	22	16,1%	387	15,4%
ÖSSZESEN:	145	100,0%	1267	100,0%	237	100,0%	723	100,0%	106	77,4%	2478	98,8%

EVIN

Önkormányzati tulajdonú lakások, helyiségek közsköltsége:

Időszak	eFt
2021.01. havi	67 310
2021.02. havi	67 071
2021.03. havi	66 967
2021.04. havi	66 729
2021.05. havi	66 636
2021.06. havi	66 288
Összesen 2021.01-06. hó	401 001

80 új lakás

Az Erzsébetvárosi önkormányzat jövőre már nem csak lakások, hanem bérházak felújítását is tervezi, sőt újak építését is. A sort a Nefelejcs utca 63-ban lévő épülettel kezdenék, ahová a Családok Átmeneti Otthona is beköltözhetne. Ezt egy nagyobb projekt követné a Verseny utcában. Az itt lévő romos házban már régóta csak egy-két lakó lakott, köztük Toldi Béla, akinek a nyomorúságos lakáskörülményeit a média is bemutatta.

Az már nem volt akkora médiahír, hogy az idős férfit közben elhelyezték egy Dob utcai önkormányzati lakásban. Az ügyvel kapcsolatban Niedermüller Péter elmondta:

– Sikerült új, korszerű otthon adnunk Béla bácsinak, aki a Verseny utcai lepusztult társasház egyik utolsó lakója volt. Ennek a háznak a helyén a tervek szerint 2023 nyarán egy 80 lakásos, vadonatúj társasház áll majd, ahol szociálisan hátrányos helyzetű, nehéz sorsú, a társadalom periferiájára szorult családok is otthonhoz juthatnak.

A munkálatok összköltsége 3-4 milliárd forint lesz. Ha az önkormányzatnak sikerül értékesíteni a romos bérlakásokat és pincéket, valamint néhány nagyértékű, de hosszú évek óta üres telket, az ezekből befolyó pénzt is befekteti a Verseny utcai projektbe, amelynek része, hogy a bérház környezete, s az utca is megújul.

Airbnb

A legtöbb lakáshotel a VII. kerületben található, itt közel 3000 lakást kínálnak rövid távú kiadásra. A VI. kerületben 2165 a lakáshotel, az V. kerületben közel 2000. Ez a három kerület adja a lakáshotel-kínálat 67 százalékát. Ez a magán albérlési árak felferésében is megnyilvánul. Budapesten egy 50 nm lakás átlagos bérleti díja 2019-ben 159 ezer forint havonta. A VII. kerületben viszont 167 ezer forint.

Helyiségállomány összetételének alakulása

2020	UTCAI FÖLDSZINT		UDVARI FÖLDSZINT		UTCAI PINCE		UDVARI PINCE		FÉLEMELET-EMELET		TETŐTÉR-PADLÁS		ÖSSZESEN	
	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%
BÉRLŐS	354	69,8%	127	51,6%	122	28,0%	96	29,4%	36	52,9%	1	12,5%	736	46,3%
ÜRES	153	30,2%	119	48,4%	313	72,0%	230	70,6%	33	48,5%	7	87,5%	855	53,8%
ÖSSZESEN	507	100%	246	100%	435	100%	326	100%	69	101%	8	100%	1591	100%

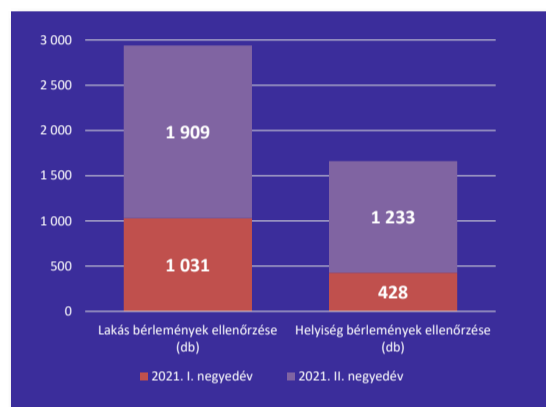
2021 augusztus	UTCAI FÖLDSZINT		UDVARI FÖLDSZINT		UTCAI PINCE		UDVARI PINCE		FÉLEMELET-EMELET		TETŐTÉR-PADLÁS		ÖSSZESEN	
	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%
BÉRLŐS	380	75,0%	133	54,1%	136	31,3%	102	31,3%	36	52,9%	1	12,5%	788	49,6%
ÜRES	127	25,0%	113	45,9%	299	68,7%	224	68,7%	32	47,1%	7	87,5%	802	50,4%
ÖSSZESEN	507	100%	246	100%	435	100%	326	100%	68	100%	8	100%	1590	100%

totta. Dr. Halmi Gyula megemlíti: eddig már négy bérlakás-pályázatot irtak ki. Az egyik az önkormányzat által felújított lakásokra pályázhattak olyan kerületi lakosok, akik szociális helyzetük alapján erre jogosultak voltak.

A másik három esetben pedig olyan lakásokra lehetett pályázni, amelyek esetében a jelentkező vállalta az ingatlan felújítását, és cserébe ennek költségeit részben lelakhatja:

azaz a bérlati díj felét kell fizetnie, ezzel akár tíz évre is megszerezve a bérlati jogot.

Még idén is várható új lakáspályázat kiírása: a testület ugyanis tizenöt újabb bérlakás felújítását hagyta jóvá. A korábbi pályázatok eredményeiről, az új lehetőségekről az EVIN honlapján bárki tájékozódhat.

Bérlemény ellenőrzés 2021. I. félévében

Cél a bérlemények jogszervi használatának program szerű ellenőrzése

A bérlemény ellenőrzés hatékonyságát nagyban segítette, hogy 2021. május 21-ig - a pandémia időszakában - az EVIN Nonprofit Zrt. Parkolási üzletágától 5 fő parkolási ellenőr részt vett az ingatlanjaink felmérésében

Felújítás

2021 januárja és szeptembere közt 389 karbantartást és hibaelhárítási munkát végzett el az önkormányzat. Több mint 100 lakásban volt szükség a kéményproblémák orvoslására. Ezt vagy a kémény bérelésével oldották meg, vagy úgy, hogy a gázkészülékeket elektromos berendezésekre cserélték, például elektromos bojlerrel szerelték fel a lakásban.

Eddig összesen 47 lakást újított fel az önkormányzat, és közel 50 lakást úgy adott bérebe pályázati úton, hogy a bérlő vállalta a felújítást, és a költségek felét lelakhatta.

Kerületi lakáskutatás készül

Meglepő helyzet, de az olcsó önkormányzati lakások többségében nem az igazán rászorulóknak laknak. Ennek okait dr. Halmi Gyula magyarázza.

- Mi minden lakást már csak meghatározott időre, öt-tíz évre adunk ki, és azután újra vizsgáljuk a bérlők rászorultságát. De régen ez nem így volt: a lakások bérlési jogát határidő nélkül kapták a főbérlők, mintegy örökbérleményként. Generációról generációra örököstették a bérlési jogot. Ezt törvényesen tehetik a mai napig, és az önkormányzat szerzett jogot nem is fog visszavenni. Csakhogy ezek az emberek nem a szociális helyzetük miatt laknak ezekben az ingatlanokban, mégis ugyanolyan bérlati díjat fizetnek négyzetméterenként, mint a rászorulóknak. Ez a társadalmi igazságosság szempontjából is kérdéses, és megoldásra vár.

A probléma azért is súlyos, mert így Erzsébetvárosban a bérlakásszektorban megszűnt a mobilitás: az ingatlanok nem üresednek meg. Miért is akarna bárki kiköltözni a piaci ár töredékéért bérelt önkormányzati ingatlanból? Pedig a lakásgazdálkodás egyik fő célja az lenne, hogy a rászorulóknak segítséget kapjanak lakhatási gondjaik enyhítéséhez, ehhez pedig az szükséges, hogy évről évre meg lehessen hirdetni beköltözésre alkalmas üres ingatlanokat.

Hamarosan elkészül egy kerületi kutatás arról, hogy kik és milyen körülmények között laknak az önkormányzati és magántulajdonú bérlakásokban. Ez alapján lehet majd „újrágombolni” a lakásgazdálkodást, ami - látva a fenti anomáliákat - elengedhetetlen feladat.

HELYISMERETI JÁTÉK

Megfejtette

- színházjegyet nyert

Többen felfedezték, hogy az Erzsébet körút 16. szám alatti bejáraton található az a kapudisz, amely októberben indult helyismereti játékunk első feladványa volt.

A beküldők közül **Veresné Vezér Olga-nak** kedvezett a szerencse: két színházjegyet nyert az Ormai Produkció *Budapest, Te!* című zenés, vidám várostörténeti előadására, a *Belvárosi Színházba*.

ERZSÉBETVÁROS KÖZELEBBRŐL rejtélyünk november második felében megjelenő számunkban folytatódik.

KÖZMEGHALLGATÁS

Erzsébetváros képviselő-testülete **2021. november 18-án** 17 órától közmeghallgatást tart a Wesselényi utca 17. szám alatt. A kerület lakosai és a helyben érdekelt szervezetek képviselői kerületi ügyekben tehetnek fel kérdéseket, élhetnek javaslatokkal. Ezeket előre küldjék el a jegyzoi@erzsebetvaros.hu e-mail címre vagy dobják be írásban a Polgármesteri Hivatal bármelyik ügyfélszolgálati irodájában (Erzsébet krt. 6., Garay u. 5.) a „Közmeghallgatás” feliratú postaládába, ügyfélfogadási időben.

A közmeghallgatásra előzetes regisztráció szükséges, tekintettel a járványügyi helyzetre. Ezt november 12-én 12 óráig kell elküldeni a fenti mail-címre, vagy lehet megtenni személyesen az ügyfélszolgálati irodákban.

Tudta-e?

Tudta-e, hogy Erzsébetváros még az idejüket kiszolgált muskátlikra is figyel? A növényeket ezekben a napokban folyamatosan beszedik az utcákról, terrekről, s novemberben a Murányi utca 3-ból ingyen elvihetik (lakcímkártya!) a kerület lakói. Remélhetőleg melegebb helyen túlélnek a telet!

HÁROM PERCENKÉNT EGY MEGÁLLÓ

Közlekedési változások az élhetőbb belvárosért

ROLLER-REND

Erzsébetvárosban is sokan használják a közösségi elektromos rollereket. Három szolgáltató – a Lime, a Tier és a Bird – rollerei is bérelhetők a kerületben. Az persze nagyon jó, hogy létezik egy új alternatív közlekedési eszköz, ám az annál nagyobb baj, hogy sokan szerteszét hagyják ezeket a járdákon, úttesteken. Ez balesetveszélyes, és kaotikus állapotokhoz vezet. Nemcsak nálunk, hanem a többi belvárosi kerületben is. A főváros ezért úgy határozott, hogy a közösségi rollereket az erre kijelölt mikromobilitási pontokon kell mindenütt elhelyezni, nem lehet bárhol ott hagyni.

A VII. kerületi önkormányzat is megállapodott a három szolgáltató céggel a mikromobilitási pontokról, amelyből több mint nyolcvanvan jelöltek ki a számukra. Egyeztettek arról is, hogy közterületi-használati díjat is kell fizetniük. Majd jött a covid, és a cégek türelmi időt kaptak a befizetésekre. Idén nyáron azonban újra ellepték az utcákat a kétkeréken száguldozók, és visszatért a káosz. Az önkormányzat többször felszólította a három céget a közterület használati díjak befizetésére, ám azok nem is reagáltak, s közben a tartozásaik már a több millió forintot is elérték.

– Ezért tájékoztattuk a cégeket, hogy amennyiben nem intézkednek, és a tartozásaikat nem egyenlítik ki, a szabálytalanul széthagyott, a forgalmat akadályozó rollere-

AUTÓS TREND

ket begyűjtjük, és egy tárolóban helyezzük el. Ugyanúgy, ahogy a szabálytalanul parkírozó autókat is elszállítjuk. A szabálysértők ellen pedig hatósági eljárást kezdeményezünk. Amint kifizetik a bírságot, természetesen elvihetik a rollereket is – mondja **dr. Kispál Tibor** alpolgármester.

A VII. kerület az első, amelyik ilyen határozott lépésre szánta el magát. Az érintett cégek ezt persze nem fogadták jól.

– A Tier például egyelőre kivonult a kerületből – folytatja dr. Kispál Tibor.

– Mi azonban nem tehetjük meg azt, hogy másoktól beszédjük a közterület használati díjat, de a közösségi rollerek szolgáltatóival kivételezzünk. Eddig több mint 200 rollert gyűjtöttünk be. Nem az a célunk, hogy megakadályozzuk a működésüket a kerületben, csupán rendet szeretnénk teremteni. Nyitottak vagyunk minden tárgyalásra.

Az elmúlt két év közlekedéspolitikai újdonsága volt a forgalomcsillapítás bevezetése is, amelyet a Fővárosi Önkormányzat kezdeményezett tavaly. Budapest belső kerületeiben ugyanis az egyik legnagyobb problémát a megnövekedett autóforgalom jelenti. Ennek korlátozását Belső-Erzsébetvárosban múlt év nyarán kezdték el, és az intézkedésekkel kapcsolatban Niedermüller Péter polgármester akkor elmondta:

– Azt szeretnénk, hogy autósok ne használják a kerület szűk utcáit kerülőútnak, minél kevesebb közterületet foglaljanak el parkoló autók, a helyükön több zöldfelület legyen, és több hely a gyalogosoknak. A kampányban is megígértük, hogy tenni fogunk a zsúfoltság és a dugók ellen. Ezért vágtunk bele ebbe a projektbe.

A forgalom csillapítását úgy próbálták elérni, hogy az autósoknak ne érje meg áthajtani Belső-Erzsébetvárosban. A cél az átmenő forgalom kiszorítása, mégpedig úgy, hogy a gépjárművezetőknek a BKK által kijelölt hurokban kell kikerülni a belső utcákat, tereket. Ez azonban nyilván problémát okozhat az autóval közlekedő helyi lakosoknak is. Hogy ne kelljen nekik is a hurokba kényeszkülni, az önkormányzat számukra kizárólagos lakossági parkolókat jelölt ki.

A „pilot projekt” eddigi tapasztalatait, és a lakók visszajelzéseit figyelembe véve a forgalomcsillapítás eredeti terveit többször is módosították az elmúlt hónapokban. A kerület vezetése úgy határozott, hogy jövő év januárjától, kísérleti jelleggel kizárólagos lakossági parkolóhelyeket alakítanak ki. Ezek a Belső-Erzsébetvárosban lévő parkolóhelyeknek az egyharmadát fogják lefoglalni, és este 18 órától reggel 7-ig csak a parkolási enge-

Tudta-e?

Mindhárom nagy budapesti mobil autókölcsönző – a Share Now, a MOL Limo és a Greengo – elfogadta a közlekedési kérdésekkel sokat és intenzíven foglalkozó Erzsébetváros meghívását: tárgyalóasztalhoz ültek októberben a kerület polgármesterével és az alpolgármesterekkel. Nem igazán közeledtek az álláspontok a kizárólagos lakossági parkolóhelyek használatának kérdésében. De egyetértettek abban, hogy nem vitát folytatnak, hanem a kölcsönös előnyöket keresik. Mindannyian rábólintottak a közös lakossági fórum szükségességére.

déllyel rendelkező VII. kerületi lakosok vehetik igénybe. Ez abban segítheti őket, hogy a lakhelyükhöz közel letehessek az autójukat, és ne kelljen a hosszú hurokokban keringeni.

Ezenkívül van még néhány hely, például a Wesselényi és a Dohány utca, ahol a forgalomcsillapítás miatt már kitétték a behajtani tilos táblákat: itt csak a troli haladhat át. Felmerült azonban az az igény, hogy ezeken a korlátozási pontokon is áthajthassanak azok, akik a környéken laknak. Csakhogy a KRESZ e tekintetben nem megengedő, így az áthaladási engedély kiadásának, a gyors megoldásoknak jogszabályi akadályai vannak egyelőre. Kérdés az is, miként lehetne ellenőrizni, hogy ki jogosult áthajtani ezeken az utcákon, és ki nem? Az önkormányzat vizsgálja annak lehetőségét, hogy rendszámleolvasó kamerák felszerelésével ellenőrizze: jogosult-e valaki behajtani a lezárt területre.

Panaszkodnak a kerülőutak miatt a taxik is. Mivel a taxi tömegközlekedési eszköznek számít, érdemes lenne átgondolni, hogy ők is megkapják az áthaladási engedélyt a belső kerületi részekben. Egyébként Belső-Erzsébetváros, a BKK standardja szerint kifejezetten jól ellátott a tömegközlekedés szempontjából, azaz körülbelül három percenként található busz-, troli-, vagy villamos-megállóhely, jár a metró is.

A forgalomcsillapítás ezzel együtt is vitákat vált ki, hiszen ilyen volumenű változás szembe megy a megszokásokkal, és sok autósnak kényelmetlen. Viszont azoknak meg jó, akik itt élnek, és nem mennek mindenhol kocsival. Nyugodtabb lett a környék, tisztább a levegő. Ugyanakkor szükség lenne arra is, hogy minél több olyan P+R parkoló épüljön Budapesten, ahol közvetlenül át lehet szállni valamilyen közösségi közlekedési járműre. A legtöbb európai fővárosban így próbálják az autóforgalomtól tehermentesíteni a centrumot. Kétségtelen, hogy ehhez a hazai gépjárművezetők szemléletváltására is szükség lesz.

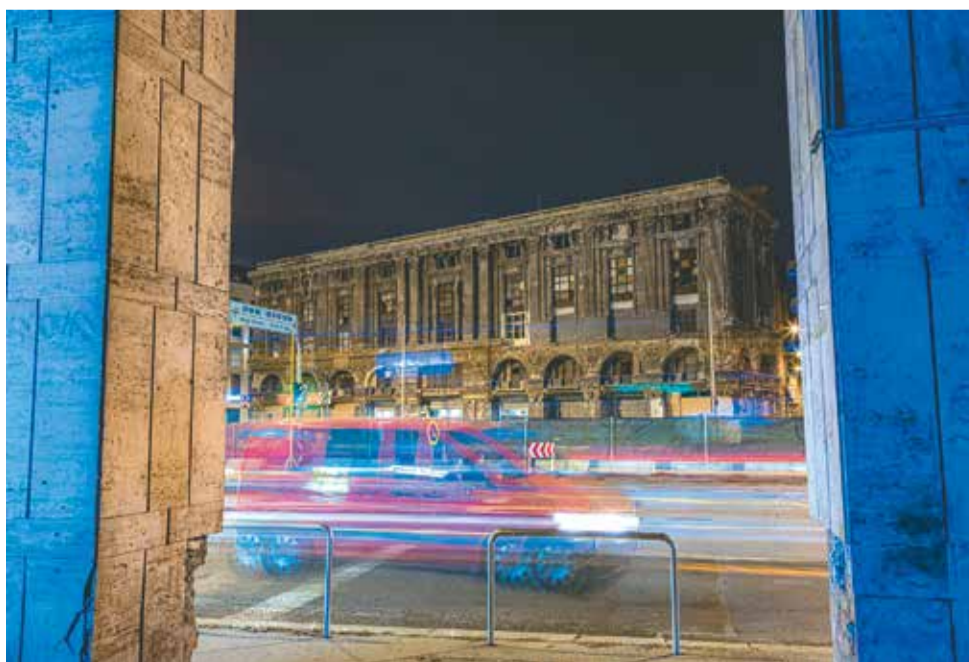
Az új közlekedéspolitikai hosszabb távú célokat is szolgál: a kisebb autóforgalommal biztonságosabbá szeretnék tenni a mindennapokat, csökkenteni a zajt, a benzingőzt, a károsanyag-kibocsátást. Sokkal több zöldfelületre, sétáló utcára lesz szükség, szélesebb járdákra, ahol még babakocsival is el lehet férni. Legyen a belváros élhetőbb és emberközpontú, összhangban a nemzetközi, európai kezdeményezésekkel!

Sándor Zsuzsa

Tudta-e?

Tudta, hogy az amerikai világváros, San Francisco díjaihoz hasonló összeget javasolt a kerületben működő elektronikus rollerek helyfoglalási ügyében a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) és Erzsébetváros vezetése? Nagyjából azonos „helypénzt” tartanak jogosnak: 1600 és 2000 forint között. Van rá esély, hogy ezt a kétkerékűeket üzemeltető cégek is elfogadják.

Erzsébetváros, Te!

A messziről jött ember

Budapest szíve. A belváros. A zsidónegyed. A legkisebb kerület. Sisi-land. Legtöbbször ezek a kifejezések hangzottak el, mikor kiderült, hogy a fővárosban, azon belül is Erzsébetvárosban fogok dolgozni. Hogy Tatáról leköltözöm Budapestre. Azért nem fel, mert domborzatilag a Duna, ugye lejjebb van, mint például az Öreg-tó.

Izgatott voltam és rémült. Mit kezdek itt most, immár középkorú nőként? Legkisebb gyermekem is elindítottam a felnőtté válás útján, hol máshol, mint fővárosi egyetemen, eljött az én időm, hogy hatalmasat ugorjak, s kipróbáljam magam a dolgok sűrűjében.

Harsányi Sulyom Laci motorral jött elem az első munkanapomon. A Keletiben felszálltam mögé, s körbefuvarozott a kerületben, közben ordított:

- Itt egyirányúsítottak mindent, nem fogod szeretni, itt született Ruttkai Éva, itt meg a Karinthy Frigyes, ebben a házban lakott Antal Imre, itt élt a Kéthly Anna, ez a Pesti Magyar Színház, ennek a tanodájában dolgozom, ez a híres bulinegyed, a Madách térről, a Rákócziútól a Király utcáig tart Erzsébetváros, és a körutakat is hamar meg fogod tanulni! És szeretni fogod ezt itt - kiabálta a motoron, majd lerakott az önkormányzat előtt, s magamra hagyott.

Tavasza óta hallgatom Budapest szívverését, itt a 7. kerületben. A hangot napról-napra jobban szeretem.

Apró mesék

Fotós kollégám volt a második idegenvezető. Kalocsai Richárd, mint egy utcagyerek bolyong egész nap Erzsébetvárosban. Rója a járdákat rendületlenül, fotózza a házakat, a lakóit, a galambokat, a kukákat mellette a szeméttel. Mindenkit ismer, mindenki ismeri. Aprót ad bárkinek, aki kér, van kedves szava minden jó és rossz archoz. Megszólítja az utca emberét, bemutat a Csehov Könyveshöz előtt üldögélő Bendegúz Betűviszaváltónak. Elvisz apró üzletekhez, melyek titkokat, kincseket rejtenek, sőt kiállításokat nyitnak nézők nélkül, csendesesen, őrizve a múlt egy-egy mozaikdarabját. Kedvencem az a kirakat, ahol az informatika tárgyi története látható. S állítólag Erzsébetvárosban van egy jelvénybolt, öreg nénivel, tud róla valaki?

Megállunk bezárt boltok előtt, olvasgatjuk a kóser étterem tábláját, mely visszaröpít a múlt századba. Drukkolunk, hogy mindenki újra nyithasson, akinek be kellett zárnia a pandémia miatt.

Pár nap múlva már együtt rójuk a köröket, közben dolgozunk, észre se vesszük, elragad minket a lelkesedés, a felfedezés, a közös munka öröme. Naná, hogy Richi szemüvege is vidéki, Isaszegről jött ide dolgozni.

Most nyílt kiállítása, büszkék vagyunk rá!

Rivaldafény

Kapodom a fejem: Csányi 5, K 11, RS 9, K 6, Sip 12. Ma már tudom, ezek nem kódok vagy rejtvények, hanem színes, művészeti lelőhelyek itt, Erzsébetvárosban. Tudom, hogy a különös nevű Erőműház valójában egy kulturális erőmű, mely ontja a programokat. Tudom, hogy Sebestyénnek becézik a Rumbach utcai zsinagógát, ami mostanra megújult kívül-belül. Ismerem vezetőjét, Kiss Henriettet, a zsidó emlékek egyik legavatottabb őrzőjét, aki tudását szívesen adja át minden kérdezőnek. Ismerem Kolocz Dórit, a fiatal, muzeológust. Tudom, komoly örökséget vett át Fényi Tibortól, de alázattal, mégis szenvedéllyel őrzi a Róth hagyatékot, teret s helyet adva különleges kreatív találkozásoknak a közgyűjteményben. Aztán ott vannak a terek, a parkok tartalommal. Nyáron minden napra jutott játszótér, kézműveskedés, koncert valamelyik lakóközösségnek, fesztivál mindenkinek. A Janikovszky Éva parkban találkozhattam Farkas Franciskával, a szociális munkással, a színésznővel, Sándor Zsuzsa kolleganóm beszélgetett vele. Ültünk a földön, hallgattuk az embert, aki kérdezett, s a másik embert, aki válaszolt. És számomra hihetetlen, ám igaz: mivel állandó otthonra talált a Gólem Színház a Csányi 3-ban, így összesen tíz társulat mondhatja el magáról, hogy Erzsébetvárosi. Idesorolnám a Radnóti Tesla Labort is, a Kazinczy utcában, melynek szintén segíti működését az önkormányzat, ami nagyon jó! Jut eszembe még a vadiúj ISON, a Szent Efrém Férfikar projektje, s azt hiszem, ez egy végtelen felsorolás lehetne, de nincs ennyi hely. Kulturális gyöngyszemek, amerre csak nézek, lépek a hetedik kerületben. Műemlék épületek, pazar homlokzatok, vagy épp felújításra váró torzók, ha felfele tekintek, sétálva az utcákon.

Erzsébetváros rabul ejtett.

Isten városa

Látom, tudom a sötét oldalt is. Ha lefele nézek, s nem épp fel. Az eldobált szemetet, az eldobált rollereket, a szegénységet, a barázdált arcokat, kopott nylonzacskókkal, a földön kuporgó nyomorúságot. Nézem a szürke galambokat a Madách téren. Hallom a hangokat a földről: csak egy szál cigit, csak hogy utazni tudjak a lányomhoz, csak élelemre kell, csak ötven forintot adsz, rohadjál meg. Hallom az éjszaka hangja-

it. Ami látogatóként pesti partihangulat, pezsgés, értelmiségi mondatok, kellemes lazaság, élet. Újságíróként járva az éjszakát pedig zsiabasztó zaj, hamis gitárhúrok sívítása, dübörgő zenefoszlányok, bőfűgés, káromkodás. Tömegnyomor, külföldiek, turisták, hányásszag. Budapest, belváros, éjszaka. Hétféle. És hétköznap is. Ez is Erzsébetváros.

Nehezen szerethető.

Budapest, Te!

Van egy színház a Károly körút és a Dohány utca sarkán, ahol a fenti címmel készült zenés szindarab, amolyan városnézős. Láttam már Budapestet éjjel? Sétahajó lágyan ring a Dunán és gyere szösz, menjünk ki a Palára, oly jó lesz a társaság, unatkozni, hidd el, nem lehet! Hát, ezen az előadáson is sírva nevetünk, ha budapestiek vagyunk azért, ha meg nem, hát azért. Édesbús, aluljárós, nosztalgikus, mégis nagyon mai. Rövid villanások, sziporkák, hat színésszel és egy zenésszel a színpadon. Másfél óra kikapcsolódás, más-

fél óra tömény Budapest. Körbe pörögve, forogva a ringlispielen, elszedülve városunk csodáitól, elborzadva a kiscipők látványától a Duna-parton, elvarázsolva az elmúlt évszázad slágereitől.

Nekem a nagy utazás. Ezúttal nem motoron, hanem vonaton, metrón, villamoson, trolin, de leginkább gyalog. Rácsodálkozva, ráfókuszálva, megértve, elfogadva, szeretve. Reggel és este, minden nap.

És a nagy utazás folytatódik...

Török Zsuzsa

Épületes büszkeségeink

A ZSINAGÓGÁTÓL A NEW YORKON ÁT A FASORIG

Rumbach utcai zsinagóga

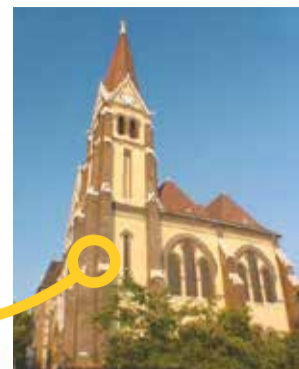
Royal Nagyszálló (ma Corinthia Hotel) 1073 Budapest, Erzsébet krt. 43-49.

Madách Színház 1073 Budapest, Erzsébet krt. 29-33.

Fasori református templom
1071 Budapest, Városligeti fasor 5.

Fasori evangélikus templom 1071 Budapest, Városligeti fasor 17.

Róth Miksa Emlékház 1078 Budapest, Nefelejcs u. 26.

Bethlen Téri színház és épülete
1071 Budapest, Bethlen Gábor tér 3.

Kazinczy utcai ortodox zsinagóga
1075 Budapest, Kazinczy u. 29-31.

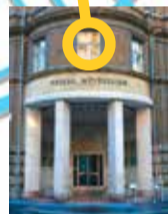
Pekáry-ház 1075 Budapest, Kazinczy u. 29-31.

Klauzál téri vásárcsarnok 1072 Budapest, Akácfa u. 42-48.

Pesti Magyar Színház 1077 Budapest, Hevesi Sándor tér 4.

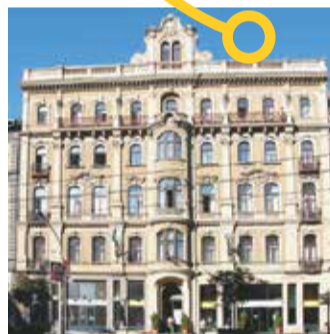
Fészek Klub
1073 Budapest, Kertész u. 36.

Dohány utcai zsinagóga
1074 Budapest, Dohány u. 2.

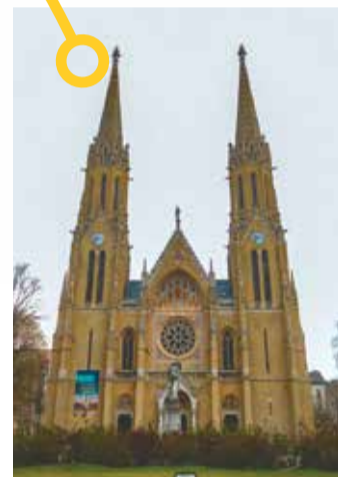
Gozdsu Udvar
1075 Budapest, Gozdsu udvar

Polgármesteri Hivatal épülete
1073 Budapest, Erzsébet krt. 6.

New York palota
1073 Budapest, Erzsébet krt. 9.

Árpád-házi Szent Erzsébet plébániatemplom
1074 Budapest, Rózsák tere.

Árpád-házi Szent Erzsébet plébániatemplom
Az épületet 1895 és 1901 között építették Steindl Imre neogótikus tervei alapján. Méreteit tekintve a kerület második legnagyobb temploma.

Bethlen Téri Színház és épülete
Rákosi Jakab hatemeletes, 100 lakásos bérpalotájának István utcára néző oldalában 1929-ben nyílt meg a Bethlen Téri Színház, amely a „Csikágó” városrész első teátrumává vált. Eredetileg 527 férőhelyes mozgóképszínháznak tervezték.

Royal Nagyszálló (ma Corinthia Hotel)
A Hársfa utcáig áthúzódó telekre (Hársfa u. 48/52.) a Royal Nagyszálló Rt. megbízásából Ray Rezső tervei szerint 1895-96-ban épült fel az egykori Royal Nagyszálló, mely az 1896-os millenniumi világiállítás vendégei számára készült.

Dohány utcai zsinagóga
A világ második legnagyobb zsinagógáját Ludwig Förster (1797-1863) német építész tervezte. A templom belső szentélyét pedig Feszl Frigyes, a Vigadó híres építész. 1859-ben avatták föl. A földszinten 1497 férfi, az emeleti karzatokon pedig 1472 női ülés található.

Fasori evangélikus templom
A főváros legdíszesebb protestáns temploma, a Deák téri evangélikus templom után a második legnagyobb evangélikus templom Budapesten. Egy épületből alkot a fasori evangélikus gimnázium épületével.

Fasori református templom
Két sikertelen pályázat után az építő bizottság Árkay Aladárt bízta meg a tervek elkészítésével.

1913. június 1-jén avatták fel, Budapest ötödik református templomaként.

Fészek Klub
A klub neve eredetileg mozaikszó: Festőművészek, Építőművészek, Szobrászok, Zenészek, Énekesek és Komédiások klubja. Székhelye a Pesti Nőegylet korábbi leányvállalatában található műemlék. A Fészek 1901-ben a művészek közadakozásából létesült: az első alapszabály szerinti célja „a művészek társas érintkezésének előmozdítása, hogy az eddig szétszórt csoportok egy közös, meleg fészekben találkozhassanak, s ott együttes érintkezés és termékenyítő eszmecsere útján a művészetnek szolgálhassanak. Ez az intim belső kapcsolat adja meg az egyesületnek erkölcsi súlyát kiféle is.”

Gozdsu Udvar
A Gozdsu Udvar a Király utca 13. szám és a Dob utca 16. szám között hét négyszintes épületből és hat udvarból áll, amelyhez hozzákapcsolódik a Holló utca 10. szám alatti, szintén négyszintes épület. Az épületegyüttest a román nemzetiségű Gozdsu Manó (Emanoil Gojdu) ügyvéd végrendelete alapján 1870-ben létrehozott alapítvány építette, 1901-ben, Czigler Győző tervei szerint.

Kazinczy utcai ortodox zsinagóga
Az ortodox nagyzsínagóga szecessziós stílusban épült, 1912 és '13 között, Löffler Sándor és Löffler Béla tervei alapján.

Klauzál téri vásárcsarnok
Az épület 1897-ben épült III. számú vásárcsarnok néven. Tervezői a fővárosi mérnöki hivatal építései, Kommer József és Klunzinger Pál voltak. A vásárcsarnokhoz kapcsolódóan bérház is épült,

ez tette lehetővé, hogy a több mint 300 árusító helyet alacsonyabb áron adják ki. Elkülönített helyen köser élelmiszer is kapható volt.

Madách Színház
A körüli épület helyén korábban sokféle szórakoztató intézmény működött. A jelenlegi épületet, melyet Kaufmann Oszkár tervezett 1961. március 21-én Brecht Kaukázusi krétakörével nyitották meg.

New York palota
A palota felépítésére egy amerikai biztosítótársaság, a New York Life Insurance Company adott megbízást Hauszmann Alajos építésznek. A négyemeletes, eklektikus stílusú palotát és a földszintjén helyet foglaló kávéházat 1894. október 23-án nyitották meg. A külső szobrok és szobordíszek, a kávéházi portált koronázó tizenhárom faun-alak Senyey Károly műve.

Pekáry-ház
A Király utca 47. szám alatti ház nevét Pekáry Imre, városi rendőr alkapitányról kapta. A ház, melyet az alkapitány részére építettek, Brein Ferenc tervei szerint 1848-ban készült el. A sarokház a város első háromemeletes épülete volt. Az emeleten és a lépcsőkorlátokon látható díszes GP monogram Generális Pekáryra utal.

Pesti Magyar Színház
A Magyar Színházat 1897-ben építették, Láng Adolf építész tervei szerint. A Rákosi-Beóthy család vezetésével alapított színház 1897. október 16-án tartotta első előadását az akkor még külvárosnak számító városrészben. A nézőtér befogadóképessége 996 fő volt. Első korszakában legfőképpen operettek játszott, fokozatosan alakult prózai színházzá. 1966 és 2000 között itt működött a Nemzeti Színház.

Polgármesteri Hivatal épülete
Az építkezésre a tulajdonos, Csávolszky Lajos országgyűlési képviselő, újságíró és szerkesztő 1892-ben kért engedélyt. A megbízott építész – a korszak egyik neves művésze –, az ekkor 35 éves Quittner Zsigmond volt. E házban üzemelt 1906 és 1920 között a Meteor Szálló és Kávéház. Az épületben 1975-től Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata működik.

Róth Miksa Emlékház
A Nefelejcs utcai épületet Róth Miksa Gelb Sámuel bútorgyárostól vásárolta meg 1911-ben, majd Petz Samu építész tervei alapján átépíttette. Az utcai épület emeleti részén, három szobában lakott Róth Miksa özvegye, Walla Jozefa a gyermekeivel, Erzsébettel, Amáliával és Józseffel. Ők (elsősorban Ráday Mihály közbenjárására) apjuk hagyatékát az 1990-es években Erzsébetvárosnak ajándékozták, hogy szülőházukból megnyithasson a Róth Miksa Emlékház, amely 1999 novemberétől fogadja a látogatókat.

Rumbach Sebastyén utcai zsinagóga
A romantikus és mór stílus építészeti jegyeit magán viselő zsinagóga 1869 és 1872 között épült közadakozásból, tervezője Otto Wagner, aki a bécsi szecesszió vezető alakja volt. A zsinagógát 1872. október 1-jén avatta fel Pollack Lajos rabbi. Az épületet komoly hanyattatások után 2006-ban kapta vissza a Budapesti Zsidó Hitközség. Szakrális funkciója mellett innovatív elemekben bővelkedő közösségi és kulturális térként 2021. június 10-én nyitotta meg kapuit a 3,2 milliárdból felújított zsinagóga.

Bóka B. László összeállítása

